

Motion till riksdagen

1989/90:T50

av Lars Werner m.fl. (vpk)

med anledning av prop. 1989/90:122 Inlösen av villkorslån till Broströms Rederi AB

Mot.
1989/90
T50

Om att efterskänka ett lån till Broströms Rederi AB

I proposition 1989/90:122 föreslår regeringen att den skall få riksdagens tillstånd att ändra de tidigare villkor för ett statligt s.k. villkorslån som getts till Broströms Rederi AB 1978/79. Broströms erhöll då ett villkorslån på 250 milj. kr. och vid samma tillfälle ett "bidrag i form av ett engångsbelopp" på 80 milj. kr.

1983 skrevs lånet ned med 37 milj. kr. Ett nytt avtal, vilket godkändes av regeringen, innebar dessutom att den återstående lånesumman (213 milj. kr.) skulle vara ränte- och amorteringsfritt till utgången av 1989, för att därefter återbetalas som ett 25-årigt annuitetslån till en på marknadsmässiga grunder fastställd ränta. Broströms återbetalning skall anses villkorad av rederiets resultat och likvid.

Broströms har under 1989 krävt en omförhandling med motivering dels att bolagets beräknade resultat 1988 och 1989 skulle utgöra hinder för återbetalning av lånet enligt avtalet, dels att bolagets "verksamhetsomfång" påtagligt hade förändrats. Ett regeringsråd fick därför regeringens uppdrag att för statens räkning överlägga med Broströms om en revidering av 1983 års avtal.

Överläggningarna verkar bygga på ett förhandslöfte mer än på realiteter. Vpk anser dessutom att regeringens ofullständiga redovisning av ägarförhållandena och Broströms resultat är oacceptabla. Det är anmärkningsvärt att regeringen förväntar sig att riksdagen med detta som grund skall godta ett förslag som innebär ytterligare statliga eftergifter i mängmiljonklassen till ett privat rederibolag.

Broströms rekonstruerades 1984, varigenom ett nytt svenskt linjerederi bildades, vilket skulle vara dotterföretag till Rederi AB Transatlantic. Broströms linjeverksamhet överfördes till det nybildade bolaget. Dessa åtgärder beskrivs i propositionen. Däremot sägs inget om att Broströms 1988 köptes upp av ASEA.

Lika anmärkningsvärt som den bristfälliga redovisningen är att ASEA i sin årsberättelse för 1989 uppger att ett nytt avtal mellan dess helägda dotterbolag Broströms och staten redan är klart. Detta trots att riksdagen, om nu riksdagsmajoriteten godkänner regeringens förslag, inte kan ta beslut i frågan förrän under våren 1990. I övrigt finns det i tillgängliga resultatredovisningar inget som ger belägg för att ASEA/Broströms inte skulle ha råd att betala tillbaka hela det s.k. villkorslånet på 213 milj. kr.

Regeringen påstår utan att verifiera sina omdömen i föreliggande proposition om eftergifter till Broströms Rederi AB bl.a. följande:

”Vid nu förda förhandlingar mellan staten och Broströms har rått enighet om att Broströms beräknade resultat för åren 1989 och 1990 får anses hindra återbetalning av villkorsslånet i den ordning som föreskrivs i 1983 års avtal.”
”För båda parter”, dvs. även för staten, anser förhandlarna dessutom att det är lämpligast att lösa in lånet i förtid, med ett belopp anpassat till Broströms beräknade resultat.

Vpk anser att riksdagen före ett eventuellt beslut om eftergifter måste kräva en godtagbar beredning och handläggning. Med detta avser vi en fullständig redovisning av olika transaktioner som berör Broströms sedan 1983 samt en korrekt redovisning av bolagets ekonomiska resultat.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att avslå regeringens proposition 1989/90:122.
2. att riksdagen hos regeringen begär en fullständig och korrekt redovisning beträffande Broströms Rederi AB i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 17 april 1990

Lars Werner (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Ylva Johansson (vpk)

Viola Claesson (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)